

թուածաղեղ առողմանց որոշեալ են . պակասաւոր տպայոց մարմնոյն համար ալ ուղղավարժութեան սրահ մը կայ՝ որուն մէջ անանկ հիանալի կազմարան ներ կան՝ որ նոյն հիմնադրութեան այցելուաց զարմանքը կը դրաւեն, և հոչակաւոր բժշկաց և ուղղավարժից գովեստ ները լսելու արժանի կ'ըլլան :

Մեր առաջիկայ պատկերը վարժապետին ներկայութեամբը խաղցուած բազկաց կրթիչ խաղ մը կը ներկայացնէ :

ՀԻՆԳ ՇԱ.ԲԱ.Թ ՕԴԱ.ՊԱՐԿԻ ՄԵԶ

ԱԽԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ԱՆԳԴԱՑԻՈՑ

ՅԱ.ՓՐԵԿԵ

(Տես Հաստ. Խէ. Երես 371)

Լուսնոյ երկիրը՝ կ'ուղես ըսել, որ անանկ հեռու չէ . բայց ապահով եղիք որ վտանգը նուազ չէ :

— Վտանգ, տորդոր ֆերկը ընի պէս մարդու մը հետ :

— Չեմուղեր յոյսերդ փճացնել, քայլոյ ձոյ . բայց իր ձեռնարկած գործը պարզ խենդութիւն մըն է . չերթայ պիտոր :

— Չերթայ պիտոր . ուրեմն չես տեսած անոր օգապարիկը Պորոֆ Միշելլ պարոնայց գործատանը մէջ :

— Միտք ալ չունիմ երթալ ու տեսնալ :

— Բայց գեղեցիկ տեսարան մը կը կորսնցունես, պարոն : Ի՞նչ աղուոր բան . ի՞նչ գեղեցիկ ձեւ . ի՞նչ պանչելինաւակ : Ի՞նչպէս աղեկ հանգիստ պիտոր ըլլանք անոր մէջ :

— Ուրեմն դու ալ հաստատուն մշտքդ բրած ես տիրո՞ջ . ընկերելու :

— Ե՞ս, պատասխանեց ձոյ համոզեալ եղանակաւ մը . ուր ալ ուղէ երթալ ես

1 Հարաւային թաղմը 'ի լոնտը :

իրեն կ'ընկերանամ : Այս միայն պակաս էր : Թողարկ զինքը մինակ, յետ բոլոր աշխարհնքը մէկտեղ քալելու : Եւ ովարդեօք իրեն նեցուկ պիտոր ըլլայ յոդած ժամանակը . ով իրեն զօրաւոր ձեռք մը պիտոր կարկառէ գահավէժ մը ցատքելու համար . ով զինքը հոգայ պիտի՝ եթէ հիւանդանայ : Ոչ, Պարոն Տիք, ձո՞ն միշտ իր տեղը պատրաստ պիտոր գտնուի տորդորին քովը . ի՞նչ կ'ըսեմ, մանաւանդ տորդորին չորս կողմը :

— Ապրիս կտրիճս :

— Բայց դու ալ հետերնիս պիտոր գաս, ըսաւ ձոյ :

— Անտարակոյս, պատասխանեց Քէնն նրաի . ըսել կ'ուղեմ՝ որ ես ձեզի հետ պիտոր գամ ինչուան ետքի վայրիեանը՝ որ արդիկեմ զվամուէլ այսպիսի խենադութիւն մը չընելու : Նաև մինչև ջան զիպար պիտոր ետեւէն երթամ, որպէս զի հոն ալ նմանապէս բարեկամի մը ձեռքը զինքը խենդ ձեռնարկութենէ մը ետ կեցընէ :

— Բան մը պիտոր չկարենաս արդիւլ, պարոն Քէննըտի, ներէ ըսելուս : Տէրս զիւրաբորբոր զլովիս մը չէ . երկայն ատեն կը մնածէ ձեռնարկել ուղած բանի մը վրայ, և երբ բան մը հաստատուն կերպով կ'որոշէ, շատ սատանորդի պէտք է ըլլայ այն՝ որ կարող ըլլայ զինքը անկէ ետ կեցընել :

— Այդ տեսնանք պիտոր :

— Այդ յուսով ինքզինքդ մի խարեր : Բայց էականն աս է՝ որ դու ալ դաս : Քեզի պէս սրասրդի մը համար, Ավրիկէն զարմանալի աշխարհ մըն է : Այս պէս ի՞նչ ալ ըլլայ, չզզաս պիտոր ճամբորդութեանդ վրայ :

— Ոչ անշուշտ, չզզամ պիտոր, մանաւանդ եթէ այդ յամառը ստուգութեանը տեղիք տայ :

— Բայց աղէկ, ըսաւ ձոյ, զիտես որ

պիտոր կշիռքը պիտոր ըլլայ :

— Ի՞նչպէս կշիռքը :

— Ատոյդ, տէրս, դու և ես, իրեքս

ալ պիտոր կշոռինք :

— Ի՞նչպէս թէ ըլլայինք իրեք ձոքի :

— Ի՞նչպէս թէ իրեք ձոքի ըլլայինք :

Միայն թէ ապահով եղիր՝ որ քեզ չվատուժնեն պիտոր՝ եթէ շատ ծանր ըլլաս։ Ինչպէս ես՝ իրապէս անանկ ընդունին պիտի։

— Բայց անտարակոյս չթողում պիտի որ զիս կշռեն, ըսաւ հաստատուն եղանակաւ մը Սկովտիացին։

— Սակայն, պարոն, կ'երևայ որ հարկաւոր բան է այդ՝ իր մեքենային համար։

— Աղէկ, բայց իր մեքենան պէտք է որ այդ բանը զանց ընէ։

— Այս ալ նոր. ապա թէ որ ճիշտ հաշիւ ըրած չըլլալուն համար, չկարենանք վեր բարձրանալ։

— Ե՞՞ գեղեցիկ բան. ես ալ ատ կ'ուզեմ։

— Նայինք, պարոն քէննըտի. տէրս հիմա գայ պիտի մեզ առնելու։

— Պիտի չերթամ։

— Այդ տհաճութիւնը պիտոր չտաս իրեն։

— Պիտոր տամ։

— Աղէկ, ըսաւ ձոյ խնտալով։ Ինքը հոս չէ, անոր համար ասանկ կը խօսիս. բայց երբ երես երեսի գալով ըսէ. « Տիք, ներէ ասանկ ըսելուա, Տիք, քու ծանրութիւնդ ճշդիւ գիտնալու պէտք ունիմ », պիտոր երթաս, խօսքիս ուշ դիր։

— Պիտոր չերթամ։

Այս ատենս տոքդորը իր աշխատութեան սենեակը մտաւ, ուր այս խօսակցութիւնը կ'ըլլար. քէննըտիին երեսը նայեցաւ, որ շատ հանգիստ չզգաց ինք զինքը այն նայուածքէն։

— Տիք, կանչեց տոքդորը, ձոյին հետեկուր. պէտք եմ զիտնալ որչափ կը կշռէք երկուքնիդ։

— Բայց . . .

— Կրնաս զլսարկդ զլուխդ բռնել։ Եկուր. Ու քէննըտին գնաց։

Երկը մէկտեղ Միշէլ պարոններուն գործատունը գնացին, ուր հոռմէական կոչուած կշռք մը պատրաստուած կար։ Անհրաժեշտ հարկ էր որ

տոքդորը իր ընկերներուն ծանրութիւնը զիտնալը, որպէս զի օդապարկին հաւասարակշռութիւնը որոշէ։ Տիքը կշռքին տափարակ տախտիկին վրան հանեց, որ առանց հակառակութիւն ընելու, կէս ձայնով կ'ըսէր.

— Աղէկ է, աղէկ է. այդ չըռնադատեր։

— Հարիւր յիսունուիրեք լիտր, ըսաւ տոքդորը, նոյն թիւը իր հաշուէտետրին վրայ նշանակելով։

— Շատ ծանր եմ։

— Զէ, պարոն քէննըտի, պատասխանեց ձոյ. միւս կողմանէ ես ալթեթենմ, որ փոխարինութիւն մը կ'ըլլայ։

Աս ըսելով ձոյ՝ խրախուսանզր որսորդին տեղն անցաւ. քիչ մնաց իր աշխուժութեան թափովը կշիռքը կործանէր պիտի. Ուէլինքդընի զիրքով կայնեցաւ, որ Հայտ-Բարքին մտից առջին Արելլեսի հանգիպակաց կանգնած է, և էր չըեղակերպ՝ նաև առանց վահանի։

— Հարիւր քսան լիտր, նշանակեց տոքդորը։

— Է՞ն, է՞ն, ձայնեց ձոյ, գոհութեան ժպիտով մը։ Ինչու կը ժպտէր, անկարելի էր որ կարենար զուրցել։

— Կարգը ինծի, ըսաւ ֆէրկըսըն, ու իր անձին համար հարիւր երեսունու հինգ լիտր նշանակեց։

— Իրեքս մէկտեղ, ըսաւ, չորս հարիւր լիտրէն աւելի չենք կշռեր։

— Բայց, տէր իմ, ըսաւ ձոյ, եթէ հարկ ըլլար քու արշաւանքիդ համար, կրնամ չուտելով՝ քսան լիտրի չափ նիշարնալ։

— Անօգուտ է, տղաս, պատասխանեց տոքդորը. կրնաս հանգիստ ուտել, և ահա քեզի կէս-պսակ¹ մը ստամոքսով լեցնելու։

Կը շարունակուի։

1 Demi-couronne, 3 ֆրանգ, 15 հար։